

Motion till riksdagen

1987/88:Ub351

av Charlotte Branting och Barbro Sandberg (fp)
om hemspråksundervisningen

Regeringen har gett SÖ i uppdrag att göra en översyn av statsbidraget för hemspråksundervisningen. SÖ har därvidlag föreslagit att resurserna för hemspråk och svenska som andra språk förs över till förstärkningsresursen, samtidigt som en viss minimigaranti för omfattningen av hemspråksundervisningen för varje elev införs. Ansvarig minister har aviserat en proposition i vår om bl. a. styrningen i skolan, vari skolans statsbidragssystem kommer att tas upp. Inför denna proposition vill vi bestämt avråda ifrån att SÖ:s förslag i denna fråga blir föremål för proposition.

Den nya flyktigmottagningen har medfört vissa svårigheter för skolan, särskilt för de mindre kommunerna, där eleverna snabbt placeras ut i klasserna. Om de tidigare öronmärkta resurserna för invandrarundervisningen bakas in i förstärkningsresursen, finns stor risk att hemspråksundervisningen och undervisningen i svenska som andra språk får svårt att hävda sig. Detta därför att lärarna i dessa ämnen tyvärr inte alltid har samma status som andra lärare.

För undervisning i svenska som andra språk ställs andra krav än tidigare. Många elever placeras direkt ut i klasserna utan några som helst kunskaper i svenska, ibland med ett helt annat alfabet och siffersystem. Genom att eleverna tillhör olika språkgrupper och åldrar och kommer inflyttande under hela läsåret är det mycket svårt att skapa homogena grupper i de mindre kommunerna.

För att ge dessa elever en hygglig start krävs en stor resursinsats, i varje fall i ett inledningsskede. SÖ:s förslag har ett beräkningsunderlag på 1,39 vt/elev. Detta kan jämföras med t. ex. uttaget för Kronobergs län under innevarande läsåret. Endast en kommun ligger under 1,39 vt, övriga pendlar mellan 1,55 och 2,47. För elevernas del skulle förslaget innebära en kraftig försämring av undervisningen och flera lärtjänster skulle behöva dras in.

Förslaget är märkligt eftersom i SÖ:s undersökning hälften av de tillfrågade skolledarna menar att hemspråksresurserna redan nu är otillräckliga. De små kommunerna tillgodoses inte heller.

Det vore mycket olyckligt om hemspråksundervisningen skulle hamna i en konkurrenssituation vad gäller fördelningen av förstärkningsresurser. Än värre vore det om det i förlängningen skulle påverka kommunernas benägenhet att ta emot flyktingar, eftersom skolan får svårt att ge flyktingbarnen en god start.

Det är väsentligt att en viss del av de statliga pengar som ges till kommunerna för flyktingmottagandet kommer skolan till del. I många kommuner är behovet av en kurator för flyktingbarnen och s. k. inlussningsgrupper stort.

Mot. 1987/88

Ub351

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående hemspråksundervisningen.

Stockholm den 24 januari 1988

Charlotte Branting (fp)

Barbro Sandberg (fp)